

Пролетарі всіх країн, єдняйтеся!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 6 (1699).

12 ЛЮТОГО 1988 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ КОЛЕКТИВУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ

Узявши курс на перетворення в життя рішень партії про прискорення соціально-економічного розвитку радянського суспільства, перебудову системи вищої освіти, підвищення якості підготовки спеціалістів і посилення ролі вузівської науки у вирішенні завдань науково-технічного прогресу, колектив університету розгорнув соціалістичне змагання за гідну зустріч XIX Всесоюзної партконференції і прийняв такі соціалістичні зобов'язання на 1988 рік.

У ГАЛУЗІ ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРІ

1. Неухильно вдосконалювати ідеологічну, політико-виховну роботу на факультетах, кафедрах, в науково-дослідних лабораторіях. Організувати широке і всебічне вивчення і роз'яснення рішень партії і уряду з питань проведення радикальної економічної реформи, поглиблення процесу демократизації і гласності. Розвивати і вдосконалювати роботу семінарів системи політосвіти.

2. Надавати дієву допомогу трудовим колективам м. Одеси і Одеської області у вдосконаленні ідеологічної, політико-виховної роботи. Провести у підшефних районах області 72 Дні науки, прочитати силами університетської організації товариства «Знання» для трудівників сільськогосподарства, промисловості і транспорту 8000 лекцій з актуальних проблем марксистсько-ленінської теорії, внутрішньої і зовнішньої політики КПРС, розкриття історичної ролі Великої Жовтневої соціалістичної революції. Силами студентських лекторських груп прочитати не менше 3000 лекцій для робітничої молоді міста і області.

3. Постійно вдосконалювати форми і методи суспільно-політичної практики студентів, підвищити об'єктивність оцінки рівня громадсько-політичної практики, якість навчання студентів на факультеті громадських професій. Забезпечити протягом 1987—1988 навчального року планомірне введення системи студентського самоуправління на всіх факультетах.

4. Високоорганізовано і ефективно провести третій трудовий семестр студентів. Залучити в будзагоні 300 чоловік, освоїти не менше 0,6 мільйона карбованців капіталовкладень. Надати допомогу сільськогосподарському виробництву області в період збирання кампанії. На об'єктах міста забезпечити роботу студентських будівельних загонів чисельністю 200 чоловік, в тому числі на об'єктах університету — 100 чоловік.

5. Підвищити рівень організації культурно-масової роботи в трудових колективах підрозділів університету. З цієї метою частіше практикувати колективні відвідування театрів, концертних залів, музеїв, організації екскурсій, в тому числі

екскурсій вихідного дня, створення клубів за інтересами. Активізувати спортивно-масову роботу, створити умови для безперервного функціонування різних спортивних секцій і клубів, брати ширшу участь у різних спортивних змаганнях і спартакіадах. Залучити до систематичних занять фізкультурою і спортом всіх студентів перших—п'ятих курсів і не менше 600 працівників університету. Підготувати одного майстра спорту, 17 кандидатів у майстри спорту, 60 першорозрядників, не менше 1560 значків ГПО. Забезпечити активний відпочинок у спортивно-оздоровчому таборі ОДУ не менше 900 студентів і 600 співробітників та викладачів.

У ГАЛУЗІ УЧОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

1. Забезпечити подальше вдосконалення учово-виховного процесу, підвищення якості навчання студентів. Випустити в 1988 році 1550 спеціалістів, в тому числі за денною формою навчання — 750 спеціалістів.

Підвищити рівень професійної підготовки випускників. Довести питому вагу реальних дипломних робіт до 80 процентів.

2. З першого вересня 1988 року впровадити нові учбові плани і робочі програми з основних курсів і спецкурсів з урахуванням скорочення обсягу лекційних годин.

Вдосконалювати організацію самостійної роботи студентів, підвищити якість керівництва самостійною роботою і її контролю. Провести загальноуніверситетську конференцію по узагальненню досвіду організації самостійної роботи студентів.

3. При плануванні видання учово-методичної літератури основну увагу зосередити на підготовці учово-методичних вказівок, розробок, планів занять, завдань для самостійної роботи. Видати 6 підручників та учбових посібників через центральні та республіканські видавництва.

4. Вести планомірну роботу по дальшій інтенсифікації учбового процесу: ширше впроваджувати в учбовий процес активні методи навчання і технічні засоби, обчислювальну і мікропроцесорну техніку. Активніше впроваджувати в учбовий процес результати закінчених НДР. Упровадити протягом року результати 50 закінчених госпбюджетних і госпдоговір-

них НДР.

5. Зміцнювати зв'язок з виробництвом, продовжувати роботу по створенню філіалів кафедр на виробництві, укладенню договорів про співробітництво, підвищити ефективність контактів з виробництвом для обох сторін.

6. Надавати учово-методичну допомогу системі народної освіти. Організувати перепідготовку 660 учителів шкіл м. Одеси та Одеської області з відривом і без відриву від виробництва з основних шкільних дисциплін.

7. Забезпечити подальше зростання наукової підготовки і учово-педагогічної майстерності професорсько-викладацького складу університету, охопити всіма формами підвищення кваліфікації 154 чоловіки, в тому числі через стажування на підприємствах і в установах — 57 чоловік.

У ГАЛУЗІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Виконати для галузей народного господарства країни науково-дослідних робіт на суму 11,9 мільйона карбованців, в тому числі за госпдоговорами — на суму 10,6 мільйона карбованців.

2. Перейти до цілеспрямованого формування тематичного плану вузу. Домогтися оптимального поєднання між фундаментальними і прикладними НДР з кожного пріоритетного напрямку. Неухильно підвищувати рівень важливості тематики НДР, що розробляється. Забезпечити в 1988 р. питому вагу важливих НДР у розмірі 75 процентів, в тому числі роботи першого рівня у розмірі 40 процентів від загального обсягу НДР.

3. Активізувати виконання НДР у рамках комплексної програми науково-технічного прогресу країн-членів РЕВ. Довести протягом 1988 р. кількість розробок, що виконуються в рамках КП НТП до трьох.

4. Значно розширити актуальні наукові дослідження за завданнями підприємств і організації Одеського регіону чи для потреб регіону. Збільшити питому вагу регіональних НДР до 10 процентів.

5. Підвищити ефективність винахідницької та патентно-ліцензійної роботи. Отримати протягом року не менше 70 позитивних рішень по заявках про винаходи, в тому числі 5 — по заявках студентів. Забезпечити патентування двох об'єктів і продаж однієї ліцензії.

6. Неухильно розширювати масштаби впровадження закінчених науково-технічних розро-

бок у народному господарстві. Отримати від впровадження прикладних науково-технічних розробок економічний ефект у сумі 6 мільйонів карбованців.

Розширити методи використання наукових розробок у народному господарстві. Створити протягом 1988 р. два наукових центри впроваджувального напрямку, в 1,5 раза збільшити кількість договорів на передачу науково-технічних досягнень і кількість розробок, що впроваджуються у виробництво на основі цих договорів.

Забезпечити впровадження у народне господарство не менше 10 винаходів.

7. Послідовно проводити роботу по підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації. Захистити 6 докторських і 40 кандидатських дисертацій.

8. Поліпшити роботу по опублікуванню результатів наукових досліджень і інформуванню науково-технічних працівників країни про наукові досягнення колективу. Видати 15 монографій, представити до опублікування 850 статей і наукових доповідей.

У ГАЛУЗІ АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Закінчити спорудження гуртожитку на 535 місць з блоком обслуговування КБО, кошторисною вартістю 1 мільйон 506 тисяч карбованців до 1 вересня 1988 р.

Вести в експлуатацію гуртожиток № 10 на 214 місць з блоком КБО в спортивно-оздоровчому таборі «Чорноморка» кошторисною вартістю 596 тисяч карбованців до 1 липня 1988 р.

2. Виконати план по капітальному ремонту приміщень і споруд університету в обсязі 760 тисяч карбованців до 25 грудня 1988 р.: ремонтні роботи виконувати з оцінкою не нижче «добре»; заощадити будматеріали на суму 7,5 тисяч карбованців.

3. Домогтися економії електроенергії до 80 тисяч кіловат.

4. Забезпечити безперерпну роботу системи опалення і водопостачання об'єктів університету.

5. До 20 грудня 1988 р. виконати річний план заходів з охорони здоров'я і техніки безпеки.

6. Поліпшити роботу автотранспорту з економією пального-мастильних матеріалів на 10 процентів, збільшити пробіг автопокришок на 2,5 процента.

7. Щокварталу перевиконувати план задачі металолому чорних металів на 2 процента, кольорових металів на 1,5 процента.

Зобов'язання обговорено в трудових колективах і схвалено на спільному засіданні Вченої ради, парткому і профкомів університету.

Вісті

Коротким рядком...

У столиці Радянської України — Києві відбувся VI з'їзд ДТСААФ України. З'їзд обговорив звіт ЦК ДТСААФ України і завдання оборонного товариства республіки у світлі вимог XXVII з'їзду КПРС і XXVII з'їзду Компартії України. Єдностайно прийнято резолюцію на звіт, обрано керівні органи товариства.

Членом ЦК ДТСААФ України обрано і голову ДТСААФ Одеського держуніверситету Г. М. Ахламова.

Ділячись своїми враженнями від з'їзду і доповіді голови ЦК ДТСААФ УРСР генерал-майора Б. Г. Харчука, Геннадій Миколайович сказав, що критична оцінка стану роботи, конкретні пропозиції делегатів по її поліпшенню стануть у пригоді кожному, хто працює на практичній ниві оборонно-масової роботи.

Що хвилює сьогодні в першу чергу? Фізичне загартування призовників. Ось те, на що ми всі в університеті теж повинні звернути особливу увагу.

Власкор.

Політекономія і життя

Як повинна вплинути перебудова, що проходить в країні, на вищу освіту? Слід зважати, що одна з таких змін повинна торкнутися в першу чергу економічної освіти. Запорука подальшого розвитку нашого суспільства — радикальна економічна реформа. На госпрозрахунок зараз переводяться не тільки промисловість і сільське господарство, але також наука, освіта і навіть мистецтво. А це значить, що кожна радянська людина повинна володіти основними категоріями політекономії, вміти мислити економічно.

Справедливість цих висновків студенти IV курсу мехмату особливо гостро відчули під час екскурсії на одеський завод «Будгидравліка», яка відбулась у відповідності з навчальним планом курсу політекономії соціалізму. Ми не лише пройшли по цехах, познайомилися з історією заводу і з цікавістю спостерігали за роботою верстата - автомата виробництва ФРН, який замінює цілу поточну лінію. Крім того, відбулась жива, невимушена бесіда з головним інженером виробництва. Поговорити було про що. Завод вже рік працює в нових умовах господарювання. «Госпрозрахунок», «прибуток», «витрати» — не просто слова для тих, хто працює на заводі. Тут регулярно проводиться економічне навчання і відчувається великий інтерес до нього. Робітники хочуть отримати відповідь на питання: «Що саме я повинен зробити, щоб підвищити прибутки підприємства? А чи все робиться для цього мною, моїм сусідом, іншим цехом, головним інженером і директором?». І це не дивно. Люди відчули себе господарями, виникла зацікавленість у кінцевому результаті.

Багато було питань і у студентів. Хотілося зрозуміти, як засвоєні на лекціях категорії діють в умовах конкретного виробництва, що є запорукою успішного господарювання.

Ця зустріч допомогла краще оволодіти навчальним матеріалом. Але головне — вона показала, що політекономія перестає бути відірваною від життя наукою і стає засобом активного перетворення дійсності.

В. КИСІЛЬ,
студент IV курсу
мехмату.

Напередодні Пленуму ЦК КПРС: великі сподівання

Ми пропонуємо...

ФАКУЛЬТЕТСЬКІ БУДНІ

У зв'язку з наступним обговоренням на Пленумі ЦК КПРС питань перебудови вищої школи колектив Одеського державного університету запропонував винести на обговорення такі питання:

- з метою забезпечення самостійної роботи студентів при вузах створити видавничу базу, оснащену сучасною мнотомною технікою. Забезпечити копіювальною технікою студентські бібліотеки;
- відновити в Одеському університеті видавництво, яке існувало понад 100 років;
- домагатися поліпшення учбово-лабораторної бази вузів, доводити її до нормативної;
- забезпечити влаштування студентських сімей і їх проживання в студентських сімейних гуртожитках. Будувати сімейні гуртожитки для аспірантів, молодих викладачів та наукових співробітників, дитячі садки вузівського підпорядкування;
- надавати допомогу вузам у будівництві кооперативного житла і молодіжних житлових комплексів;
- у зв'язку зі зміною системи оплати погодинної праці і зрослою необхідністю платити з погодинного фонду працівникам народного господарства збільшити фонди на погодинну оплату праці вдвічі;

у зв'язку з постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР № 1370—377 від 8.01.1986 р., вимогою відкриття філіалів кафедр механіко-математичних факультетів на підприємствах і в школах розвантажити викладачів цих факультетів на 30 процентів і дозволити збільшити штат викладачів математики на 10 процентів.

твоя майбутня професія У РЕАЛЬНОМУ ВИМІРІ

В нинішню сесію у студентів четвертих курсів всіх факультетів був один загальний екзамен — з педагогіки. Студенти четвертих курсів — останній набір, який не проходив практику з першого року навчання. Тільки зараз, після екзамену з педагогіки, ці юнаки і дівчата вперше прийдуть до школи. Тим важливіше наблизити підготовку майбутніх вчителів до реальних вимог шкільного життя. Цьому сприяє і нова форма проведення екзамену, коли екзамен з педагогіки разом з університетськими викладачами приймають вчителі шкіл ЦПУ.

Екзаменаторами у фізиків були зав. кафедрою педагогіки доцент О. М. Якубовська і одеський вчитель-новатор М. М. Палтишев. Його ім'я значиться і в екзаменаційному білеті, де студенти просять розповісти про досвід роботи вчителів-експериментаторів В. Шаталова, Є. Ільїна, Ш. Амонашвілі, М. Гузика, М. Палтишева та інших.

Студентка Інна Сташевська, відповідаючи на це питання білета, висловлює власну думку про недоліки учбового процесу в сьогоденній школі. Вона вважає, що шкільні курси розтягнуті. Наприклад, при оволодінні англійською мовою з 5 по 8 клас послідовно вивчаються часи дієслова, мова не засвоюється комплексно і її, як правило, погано знають. Але ж можна часи дієслова дати зразу, а потім опрацювати їх вживання з накопиченням словникового запасу.

— Ну, а у фізиці? — запитує екзаменатор. В бесіду вступає Оля Шапошнікова — вона і інші студенти, що готуються до відповіді, підключаються до обговорення спірних питань.

— У 8 класі, — говорить Оля, — протягом трьох уроків вивчають, як човен рухається по річці. Цей приклад, наведений для ілюстрації законів руху, не вартий виділеного на нього часу і не сприяє осмисленню фізичних законів.

Микола Миколайович Палтишев: — Зараз я відповідаю на листи вчителів, які надійшли до «Комсомольської правди». Маса листів про те, що вчителі мріють дати дітям міцні знання, а діти не бажають вчитися. Звичайно, якщо працювати з дітьми, не враховуючи психології їх віку, їх малечі до природи, то ніяких знань насильно не втлумачиш. Ось чому так важливо вчителю знати ази педагогіки, вікової психології. І не менш важливо враховувати реальну ситуацію в класі, бути педагогом-практиком.

Різні думки висловлювали студенти з приводу методики Шаталова. Чи не зводиться вона до догматичного засвоєння матеріалу лише у рамках учительських концепцій?

Володимир Неклюдов: — Я служив в армії з одним із учнів Шаталова. Він любив повторювати слова свого вчителя: «Моє завдання не натаскувати вас, а дати методику».

Олександра Миколаївна Якубовська: — Володя, а як ви працюєте зі своїми учнями? (Виявляється, з першого вересня Володимир викладає фізику в школі, поєднує цю роботу з навчанням на денному відділенні — сім'я, дитина, треба заробляти на життя).

Володимир: — Я поділяю своїх учнів — у мене шості і восьмі класи — на сильних і слабо підготовлених. Під час опитування слабким пропоную прочитати ті розділи підручника, які ми будемо вивчати. І коли я пояснюю новий матеріал, вони з ним уже знайомі, і з задоволенням слухають. А сильним учням приношу цікаві задачі. Так що у мене весь клас займається ділом.

— Молодець, новатор, — жартують його друзі.

Оксані Макушеві дісталася питання про естетичне виховання учнів. Ще до того, як підійти до столу і витягнути білет, Оксана висловила чимало цікавих думок про виховання школярів, не погодилась з деякими твердженнями Палтишева з приводу викладання історії в школі, розповіла про свого вчителя фізики. До речі, в цій академічній групі їх декілька, випускників 51-ї одеської школи, де фізику викладає Олександр Абрамович Тигай. Саме він вплинув на вибір професії своїх учнів, прищепив їм інтерес і до фізики, і до професії вчителя.

— Естетика — складова частина світогляду, — говорить Оксана Макушева. — Цілісна система естетичного виховання — уроки музики, малювання, ліплення, екскурсії на природу, в музеї — дозволяє з раннього віку прищеплювати дітям любов до культури, природи, виховувати в них чуття краси.

Так, Оксана Макушева, Володимир Неклюдов та інші студенти з їх групи можуть стати хорошими педагогами, тому що вже сьогодні вони — особистості. І екзамен з педагогіки допоміг їм утвердити свої особисті якості, поділитися своїм життєвим досвідом і продемонструвати досить високий рівень педагогічних знань у реальному наближенні до сучасної школи.

Б. ВЕРНІКОВА.

Цікаво проходять заняття на кафедрі загальної і морської геології. І мабуть не тільки тому, що викладачі кафедри докладають сьогодні активних зусиль, щоб кожну лекцію чи семінар зробити змістовними, повчальними. Просто і самі студенти проявляють великий інтерес до майбутньої спеціальності. А вона у них — справді романтична.

НА ЗНІМКУ: доцент Леонід Васильович Іщенко дає консультацію. Студенти ІІІ курсу Сергій Штанков, Валерій Горюшин (комсорг курсу) і Олександр Гузенко на практичних заняттях. Відмінник навчання третьокурсник Володимир Мельничук.

Фото В. ПАЩУКА.

«Шельф» знайомий і незнайомий

На недавньому засіданні Ради молодих учених Одеського держуніверситету Почесними грамотами була відзначена робота комсомольського творчого молодіжного колективу (КТМК) «Шельф». Сьогодні КТМК — дієва форма участі молодих дослідників у вирішенні конкретних науково-технічних завдань. У країні вже створено кількасот таких структурних підрозділів. Разом з тим, реалізація нових підходів в організації науково-дослідної роботи молодих учених, в тому числі і в нашому місті, триває досить повільно.

Наш кореспондент побував на кафедрі інженерної геології ОДУ, де зустрівся із заступником керівника КТМК «Шельф» старшим науковим співробітником НДІ-12 кандидатом геолого-мінералогічних наук ЄВГЕНОМ ГЕОРГІЙОВИЧЕМ КОННИКОВИМ. Пропонуємо читачам запис розмови про досвід роботи КТМК «Шельф».

— Ідея створення «Шельфа» належить групі молодих дослідників, які працюють під керівництвом завідуючого відділом морської літології інституту геологічних наук АН УРСР, кандидата геолого-мінералогічних наук Олексія Юрійовича Мигропольського. У подальшому саме він і курирував КТМК. Керівником «Шельфа» у 1985—1987 роках був молодший науковий співробітник того ж інституту С. Н. Довбиш, а з 1988 року став інженер інституту Т. А. Шостак.

— У чому, Євгене Георгійовичу, полягають ваші дослідження і яка доля участі в них молодих учених ОДУ?

— Програма робіт досить широка. Вона включає і загальногеологічні, і геохімічні, і гідрогеологічні, і інженерно-геологічні, і інші види досліджень. Щоб було наочніше, скажу, наприклад, що гідрогеологічні дослідження спрямовані на вивчення субмаринного розвантаження підземних вод на шельфі і континентальному схилі. Проблема архіважлива за нинішнього дефіциту прісної води. Другий приклад — розробка ідей, пов'язаних з пошуком і добуванням твердих корисних копалин з комори Світового океану, насамперед, залізо-марганцевих конкрецій (ЗМК). Переконавати у важливості таких досліджень не доводиться.

Які завдання стоять перед «одеською групою»? У рамках, так би мовити, загальних завдань ми повинні дати оцінку інженерно-геологічних умов північно-західного шельфу Чорного моря і прилеглої суші для можливого їх народногосподарського використання. Сюди входять: вивчення законо-

мірностей складу і властивостей донних відкладень (це робота моя і наукового співробітника С. М. Симонова), вивчення питань розвитку зсувних процесів і оцінка ефективності протизсувних заходів (молодші наукові співробітники О. Є. Вальчук та Ю. А. Невежін), вивчення геокріологічних закономірностей мілководної частини суші (аспірант І. В. Воскобойников).

— Яке реальне єтлення знайшли наукові дослідження одеської групи «Шельф»?

— Ну, по-перше, на базі інституту геологічних наук АН УРСР за цей час проведено вже три робочі наради, на яких кожен, підкреслюю, кожен член КТМК відзвітувався про зроблену ним особисто конкретну роботу. В 1987 році за-

кінчено перший етап роботи «Шельфа», етап підготовчий, якщо можна так висловитися. У квітні нинішнього року відбудеться підбиття підсумків. Буде, звичайно, написаний і відповідний звіт. Але не тільки в звіті знайдуть своє відбиття результати наших досліджень. Ми можемо похвалитися і серйозними публікаціями. Так, в кінці 1986 р. в ІГН вийшов наш збірник «Парові та субмаринні води і методи їх вивчення». До речі, цей збірник висунутий на здобуття медалі АН УРСР. Ми брали участь у різних конференціях молодих учених і на цьому матеріалі також є кілька цікавих публікацій.

— Євгене Георгійовичу, а яка участь в КТМК студентської молоді? Адже одеська група «Шельф» працює в рамках вузу, а першочергове завдання вузу — підготовка кваліфікованих спеціалістів.

— Знаєте, тут ми взагалі торкнемося наших труднощів. Практично весь склад нашої групи вже вийшов чи ось-ось вийде з комсомольського віку. З молодими кадрами в нас погано: вже кілька років через фінансові труднощі лабораторія не може залишити жодного студента, взяти його на штатну посаду після розподілу. Що стосується залучення для роботи у КТМК студентів, то тут також чимало проблем. По-перше, працювати без оплати, так би мовити, за інтересом погодиться далеко не кожен. І це можна зрозуміти. А де ми можемо одержати фінансову підтримку? Очевидно, на допомогу повинні прийти і рада молодих учених, і комітет комсомолу, і керівництво університету. Друге. Найздібніші студенти вже беруть участь у роботі кафедр, лабораторій. У зв'язку з цим збираюся поставити питання на засіданні кафедри. Розумієте, виходить замкнуте коло.

— Справді, адже весь ваш колектив — не окрема структурна одиниця, а складова частина лабораторії, кафедри.

(Закінчення на 4-й стор.)

ПО ПУТИ УПРОЧЕНИЯ МИРА

Заявление Генерального секретаря ЦК КПСС М. С. Горбачева по Афганистану с понятным волнением и одобрением было встречено всем советским народом и произвело глубокое впечатление на всех, кто искренне заинтересован в урегулировании затянувшегося военного конфликта в Афганистане.

Это Заявление активно обсуждается и в Одесском государственном университете им. И. И. Мечникова.

Редакция «ЗНК» предложила студенту V курса юрфака Нур Ахмаду Масуду рассказать нашим читателям о процессе национального примирения в Афганистане, о значении Заявления М. С. Горбачева и Генерального секретаря НДПА Наджибуллы для успешного завершения афганопакстанских переговоров в Женеве.

Жизнь поставила афганский народ перед неизбежным выбором: либо добиться национального примирения, либо продолжать братоубийственное кровопролитие. Третьего не дано. И НДПА как испытанный, организованный авангард афганского народа, должна была дать исчерпывающий ответ на поставленный жизнью вопрос.

Наш народ, да и здравомыслящие силы оппозиции все больше понимают, что решать силой оружия назревшие вопросы не только аморально и преступно, но и бессмысленно и невозможно. Путь может быть один — национальное согласие и конструктивный диалог. Победит тот, кто отстоит мирный путь. Альтернативы этому нет.

Горячее стремление к миру, желание быстрее покончить с братоубийственной войной привели нас к политике национального примирения. Ни один лозунг партии не встречал такой широкой народной поддержки, как лозунг национального примирения. Народ становится главным действующим лицом этого исторического процесса.

В выработке политики национального примирения нам помогло наследие основополож-

ников научной революционной теории, опыт братских партий. Политика национального примирения, как мы ее понимаем, органически взаимосвязана с ленинской политикой мирного сосуществования. Она является доктриной мира.

Политика национального примирения, как мы ее понимаем, основывается на учении Ленина о компромиссах, опыте его применения в различных странах.

Политика национального примирения в настоящее время для большинства стран, борющихся за революционные преобразования, независимость и территориальную целостность, стала определяющей тенденцией.

Больших успехов добились, например, никарагуанские товарищи и в целом страны Латинской Америки. Обнадеживающие тенденции наблюдаются в Индокитае. Кампучийские товарищи на основе афганского опыта также сформировали весьма конкретную, интересную программу.

Таким образом, политика национального примирения, действительно, стала достижением национально-освободительного движения многих народов и стран, неотъемлемой частью жизни мирового сообщества. Иными словами, возрастает наша ответственность и перед своим народом, и перед мировым освободительным движением.

15 февраля 1988 г. в Женеве должен состояться очередной раунд переговоров между Афганистаном и Пакистаном через личного представителя Генерального секретаря ООН. С целью содействия успешному

завершению этих переговоров, Генеральный секретарь ЦК НДПА и президент республики Афганистан Наджибулла и Генеральный секретарь ЦК КПСС М. С. Горбачев 8 февраля сего года выступили с Заявлениями, которые являются еще одним шагом на пути укрепления мира на Афганской земле и решения региональных конфликтов. В их Заявлениях выражены соображения и позиции обоих государств, а также выработана по соглашению сторон конкретная программа вывода советских войск из Афганистана. Решение этого вопроса зависит и от противостоящей стороны, от того, как она поведет себя на переговорах.

Всему миру ясно, что как только будет достигнуто соглашение об урегулировании, а США и их союзники обеспечат невмешательство во внутренние дела Афганистана, полный вывод советских войск будет осуществлен точно в установленные сроки.

Советскому народу, воинам-интернационалистам наше отечество будет вечно благодарно за то, что они помогли и помогают защищать и строить новый Афганистан.

У наших стран давние добрососедские отношения. Советские люди, пережившие войну, с душевным пониманием относятся к нашему народу, ибо сострадать может только тот, кто сам страдал. СССР оказывал и все в большей степени оказывает нам огромную бескорыстную помощь. Ее ощущает житель Кабула и отдаленного кишлака, воин и студент, рабочий и крестьянин. Завещанная нашими дедом и отцами афганско-советская дружба прошла испытание временем, развивается и приобретает новое интернациональное содержание. Как сказал товарищ Наджибулла, эта дружба — национальная гордость и святыня афганцев. И нашу дружбу не удастся поколебать никогда и никому.

Нур Ахмад МАСУД,
студент V курса
юридического факультета
ОГУ (Афганистан).

Почетная награда

КОЛЛЕКТИВ ОДЕССКОГО УНИВЕРСИТЕТА НАГРАЖДЕН ПОЧЕТНОЙ ГРАМОТОЙ ПРАВЛЕНИЯ СОВЕТСКОГО ФОНДА МИРА С ВРУЧЕНИЕМ ПАМЯТНОЙ МЕДАЛИ.

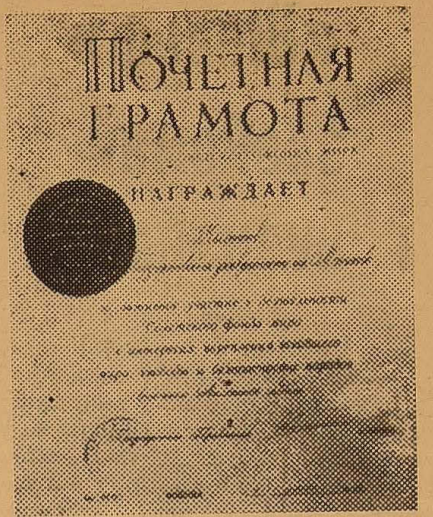
Почетная грамота, подписанная председателем Правления Анатолием Карповым, вручена университету за активное участие в деятельности Советского фонда мира в интересах укрепления всеобщего мира, свободы и безопасности народов.

Мы попросили доцента кафедры биохимии Сергея Анатольевича Петрова, члена областного Комитета защиты мира, работающего в комиссии содействия Советскому фонду мира, рассказать, какой вклад вносит наш университет в работу этой общественной организации.

В областном Комитете защиты мира работает около 150 человек — представителей самых широких общественных кругов города и области. Трое из них — сотрудники нашего университета. Кроме меня, это — профессор Валерия Андреевна Кухаренко и преподаватель кафедры РГФ Петр Николаевич Войцеховский — члены комиссии по зарубежным связям.

Сотрудники и студенты нашего университета активно участвуют в различных акциях Комитета защиты мира. Так, в конце октября прошлого года во многих странах мира прошла манифестация «Волна мира», организованная советскими борцами за мир. Началась она в Японии в 12 часов дня по местному времени и шествовала на запад, смещаясь вместе с часовой стрелкой. К участию в этой акции мы привлекли борцов за мир из городов-побратимов Одессы: манифестации прошли в Генуе, Оулу, Сегаде, Варне, Марселе, Ванкувере, Балтиморе.

У нас, в Одессе, более 5 тысяч человек собрались на митинг на Приморском бульваре. Участники митинга, среди которых было более 100 советских и иностранных студентов ОГУ, с транспарантами и гирляндами цветов спустились по Потемкинской лестнице в порт, где наблюдали морское театрализованное представление. Пять катеров с символа-

ми великих держав вышли в море, где на плаву был установлен макет ядерной ракеты. Катера с советским и американским флагами с двух сторон подошли к ракете и уничтожили ее.

Помимо политических и моральных акций, студенты и сотрудники университета вносят посильный материальный вклад в деятельность Советского фонда мира. Так, в прошлом году на текущий счет Фонда ими переведено свыше 18 тысяч рублей. Эти средства идут на оказание помощи развивающимся и борющимся странам. Сейчас одесский Комитет защиты мира закупает для жителей Матагальпы, приграничного города в Никарагуа, простейшие сельскохозяйственные орудия и рабочую одежду.

Активисты Фонда мира встречаются с активными борцами за мир, как у нас в стране, так и за рубежом.

В Венгрии организованы летние молодежные лагеря мира, куда поедут и наши комсомольцы. Наш Комитет защиты мира организует летом этого года туристический пеший поход Одесса—Киев с участием советских и американских борцов за мир. Все студенты и сотрудники университета, желающие внести свою лепту в движение борцов за мир, со всеми инициативами и предложениями могут обращаться ко мне как к представителю областного Комитета защиты мира. Ждем ваших инициатив.

Записала В. БЕЛОВА.

На фото В. Пашука Почетная грамота и медаль Советского фонда мира.

ПАМ'ЯТЬ

На 4-й станции Большого Фонтана открыт памятник «Спасенное детство». Монумент сооружен по проекту скульптора А. Токарева и архитектора Е. Попова. Фото И. Сильниченко.

В гостях у школьников

В ОДЕССКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ УЧАТСЯ АСПИРАНТЫ, БАКАЛАВРЫ И СТАЖЕРЫ ИЗ РАЗНЫХ СТРАН МИРА. ПЕРВЫЙ ГОД ОНИ ИЗУЧАЮТ РУССКИЙ ЯЗЫК, А ПОТОМ НА РАЗНЫХ ФАКУЛЬТЕТАХ ПОЛУЧАЮТ ЗНАНИЯ ПО ИЗБРАННОЙ СПЕЦИАЛЬНОСТИ.

Великий интерес у иностранных учащихся к тому, как живут, как учатся и работают, чем интересуются, о чем мечтают советские люди.

Группа учащихся ОГУ из Алжира, Гвинеи, Вьетнама, Кампучии, Кубы, Сирии и Уганды побывала в гостях у членов Клуба интернациональной дружбы одесской школы № 9 с углубленным изучением английского языка. Интеллектуальным клубом «Глобус» уже много лет руководит учительница английского языка Людмила Львовна Полонская.

Евгения Федорцева — президент КИДа, рассказала гостям о работе клуба, о встре-

че с представителями разных стран. Все интересовало иностранных друзей: в каких условиях учатся советские дети, какие предметы изучают, кем хотят стать. Участники встречи говорили по-русски и по-английски. Кидовцы показали свою школу — кабинеты, спортивный зал, школьные музеи Пушкина, Шевченко, Маяковского. Много теплых слов записали гости в памятный альбом КИДа. Своими впечатлениями о посещении одесской школы иностранные учащиеся захотели поделиться и с читателями «ЗНК».

СЛОВО

ИНОСТРАННЫМ СТУДЕНТАМ
Посещение школы дало мне широкое представление о том внимании, которое уделяется в вашей стране воспитанию молодого поколения, физическому и духовному развитию будущих граждан.

В каждом школьнике я вижу живое воплощение того миролюбия, которое так присуще нашему народу. ...Очень понравилось мне, как свободно и живо говорят школьники по-английски... Ведь изучать язы-

ки — значит учиться понимать друг друга.

ГАНИ АБДЕЛЬ (Алжир).
Мы видим, как бережно относятся ученики к школьным музеям, узнали, что они любят, чем интересуются, что намерены делать после окончания школы.

Для меня было неожиданно то, что ученики отлично говорят по-английски. Это серьезные, прогрессивные люди.

САЛЬМИН АУАД
МОХАМЕД (Уганда).

...Я думаю, что в таких условиях школьники могут свободно развивать свои способности, стать хорошими, интересными людьми. Они много читают и знают о литературе, об истории своей страны. Я хотел бы, чтобы и в нашей стране были бы такие школы.

Мы посмотрели разные кабинеты, увидели там, где учатся и отдыхают маленькие дети-шестилетки. Школа мне очень понравилась. Можно считать ее образцовой. Ученики и их учительница очень симпатичные люди. Я ушел с хорошим настроением.

АНСУМАН КЕЙТА.

(Гвинея).
Материал подготовила
Л. ДИДЫК,
преподаватель кафедры
РКИ.

«Шельф» знайомий і незнайомий

[Закінчення.
Початок на 2-й стор.]

— Звичайно. Ми і завдання ставимо перед собою такі, щоб вони відповідали завданням лабораторії, кафедри. Ми використовуємо лабораторну матеріально-технічну базу: обладнання, прилади та ін. Наша робота погоджена із завідувачем кафедрою, з науковим керівником лабораторії. Тут не треба придумувати чогось особливого, дробити лабораторію, створювати новий підрозділ. Треба ставити завдання під людей, а не навпаки. Наприклад. Ми можемо розширювати межі досліджень у бік екології, охорони оточуючого середовища. Тут потрібно залучити до роботи молодих університетських хіміків, біологів, короче кажучи, спеціалістів, які здатні вирішити подібні проблеми. Буде група — будуть і завдання.

— Євгене Георгійовичу, ви розумієте, що сьогодні всі цікавлять питання впровадження наукових розробок у практику. Які перспективи в цьому плані у «Шельфа»?

— Давайте зупинимося на цьому аспекті детальніше. Зрозуміло, що вихід на економічну ефективність — справа дуже важлива. Але треба зрозуміти інше. Ми сьогодні ще не маємо, так би мовити, оцінювального апарату нашої роботи. Ми говоримо, що наша робота дає соціальний природоохоронний ефект. Тут важко підрахувати. З одного боку, багато організацій, підприємств повинні бути зацікавлені у наших дослідженнях. Але у нас, на жаль, відсутня екологічна культура, як при виконанні проектних та інших робіт, так і по ходу експлуатації споруд, територій та ін. Звідси і низький рівень екологічних досліджень. Якщо важко передати ефективність наших досліджень у карбованцях, то ті втрати (а це мільйони і мільйони), що з року в рік виникають у нас через екологічне безкультур'я, стають усе відчутнішими. І є серед них втрати, які нічим компенсувати не можна. Що стосується конкретно «Шельфа», то поки що, на першому етапі, ми не ставили перед собою завдання виходу на прямий економічний ефект. Ми отримали деякі матеріали, і тепер зможемо говорити про їх практичне використання. Гадаю, повинні повернути до себе увагу заінтересованих замовників і наші останні публікації, в яких закладені оригінальні ідеї.

— Іншими словами, перший етап досліджень переслідував дидактичні, пізнавальні цілі?

— Безумовно. У подальшому можливий перехід на господарно-вирні начала. Головне, щоб така робота не протиставлялася загальним завданням кафедри, університету. Це — перше. І друге. Оскільки вся справа тримається на голому ентузіазмі, на ініціативі, на, якщо хочете, особистому інтересі членів КТМК до розробки тих чи інших проблем, треба б якось допомогти нам і обладнанням і фінансово. Ми розраховуємо на допомогу і відділу науки ЦК ЛКСМУ, і нашого обкому комсомолу, і, зрозуміло, університету.

Що ж, побажаємо молодим ентузіастам успіху. Гадається, цьому успіху сприятимуть і прийняті партією та урядом документи по екології і охороні оточуючого середовища.

Розмову вів
Ю. ВІНОГРАДОВ.

проблеми університетського спорту

Замість напутнього слова

В ході перебудови органам управління необхідно мати повну і правдиву інформацію про реальне положення справ

у будь-якій сфері суспільного життя. Але про яку об'єктивну інформацію можна говорити, якщо за офіційними дани-

Сила бігу — краса руху

Хочеш бути красивим — бігай, хочеш бути сильним — бігай, хочеш бути розумним — бігай. Так говорить давньогрецька мудрість. І справді, за останнє десятиліття оздоровчий біг набув у нашій країні великої популярності, завдяки виходу у світ великої кількості літератури про біг і його користь для здоров'я. Все частіше ми дивимося передачі по телебаченню про заняття різними видами спорту, де незмінно залишається біг. Ніхто не обходиться без бігу, чи то спортсмен-ігровик, чи лежачий.

Біг став популярним не тільки серед літніх людей, але й серед молоді. Багато хто вважає, що оздоровчий біг — це для старинців і хворих, огрядних людей, однак молоді почала розуміти користь спілкування з бігом і з задоволенням прилучається до нього.

Інша справа, як бігати і скільки, з якою швидкістю і де, до того ж — при якому пуль-

сі? Усе це повинен знати студент.

До моря, як кажуть, подати рукою, і не використати можливості побігати чи просто походити уздовж берега моря, подихати свіжим повітрям, — це просто неважливе ставлення до свого здоров'я. Люди їдуть за сто-тисячу кілометрів, а тут усе поряд.

Коли найкраще бігати? В чому? Скільки днів на тиждень? Кожен студент має спортивну форму. У зимовий час треба ще мати додатковий одяг, словом, щоб під час бігу не продувало.

Якщо ви відвідуєте заняття з фізвиховання і маєте основну медичну групу, то можна почати з триденних пробіжок на тиждень.

Бігати можна, якщо дозволяє погода, біла моря, вздовж берега чи шосе. Коли краще всього починати пробіжку? Це ви вирішите самі. Одним подобається вранці, перед заняттями, у

ми, кількість людей, що систематично займаються фізичною культурою, в нашій країні більше ніж 90 мільйонів? До того ж в об'єктивність цієї «інформації» не вірить ніхто — ані самі робітники фізичної культури, ані тим більше населення країни. І як можна вірити цим даним, якщо постійний «зріст» ніяк не впливає на розв'язання соціально-економічних, ідеологічних, оздоровчих і виховних завдань в цілому по країні.

Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов зазначив, що людське життя становить для нас особливу цінність. Ці слова могли б стати епіграфом до надрукованого у пресі 15 серпня 1987 р. проекту ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Основні напрямки розвитку

«ЗНК» має намір регулярно публікувати матеріали, підготовлені кафедрою фізвиховання ОДУ, в яких буде не тільки інформація про стан фізкультури і спорту в університеті, але й практичні поради, як зберегти бадьорість і працездатність з користю для себе і для громадських справ.

схорони здоров'я населення і перебудови охорони здоров'я СРСР в XII п'ятиріччі і на період до 2000 року».

Рівень захворюваності в нашій країні зберігається досить високий, що причиняє шкоду і нашій економіці. Щороку на зиплату листів непрацездатності витрачається близько 7 млрд. крб.

Нашому суспільству також не байдуже, як наша молодь проводить вільний час і чи відповідає її дозвілля здоровому способу життя. Тому сьогодні і наша кафедра відчуває свою відповідальність за перебудову фізичного руху, мета якою — створити всім і кожному реальні умови для занять фізкультурою і спортом.

О. ПОПІЧКО,
зав. кафедрою
фізвиховання ОДУ.

першу чергу тим, хто живе у гуртожитках №№ 4, 5, 6, 7, 8, та й факультети розташовані тут же, іншим — після занять, увечері.

Початковий етап бігу повинен контролюватися двома параметрами. Це — пульс, при якому ви повинні бігати, і віддалі (час).

Пропонуємо деякі рекомендації для бажаючих займатися бігом.

Перед початком бігу вирахуйте свій пульс, приклавши руку до серця. Кількість ударів за 10 секунд помножте на 6, і ви отримаєте свій початковий пульс.

Бігати треба без напруження, від 20 до 40 хвилин, по закінченні бігу також вирахуйте пульс. Він не повинен бути більшим 140—150 ударів. Через дві хвилини відпочинку треба знову поміряти пульс, якщо

він упав до 120 ударів на хвилину і нижче, то це свідчить, що біг вам на користь і організм справився з ним.

По закінченні бігу бажано зробити кілька вправ у спортзалі чи на стадіоні.

Біг треба закінчувати там, звідки ви його починали. Все це для того, щоб по закінченні бігу не залишалося довго на вітрі і холоді. Бажано прийняти теплий душ і переодягтися.

Клуб любителів бігу запрошує всіх бажаючих взяти участь в оздоровчих спільних пробіжках. Збір о 16.00 на стадіоні ОДУ по вівторках і четвергах. У клубі ви отримаєте не тільки навики оздоровчого бігу, у вас з'явиться багато друзів, захоплених бігом і бажаючих прилучитися до нього. Ченаємо на вас, друзі!

В. ШИРОКИХ,
старший викладач
кафедри фізвиховання,
майстер спорту СРСР.

Як справи, ФПК?

Двадцять п'ять років при університеті працює факультет підвищення кваліфікації (ФПК) викладачів середніх спеціальних навчальних закладів. За час його роботи понад 6 тисяч викладачів з різних союзних республік підвищили свою майстерність у стінах Одеського університету. П'ятнадцять років керує факультетом доцент, кандидат економічних наук Людмила Андріївна Левченко.

Для слухачів читаються лекції, проводяться семінарські, практичні заняття, екскурсії, диспути, публічний захист лекцій, її основних положень, відкриті проведення семінарів самими слухачами, зустрічі з викладачами навчальних закладів, передовиками та новаторами виробництва, партійними працівниками м. Одеси, науково-практичні та теоретичні кон-

ференції.

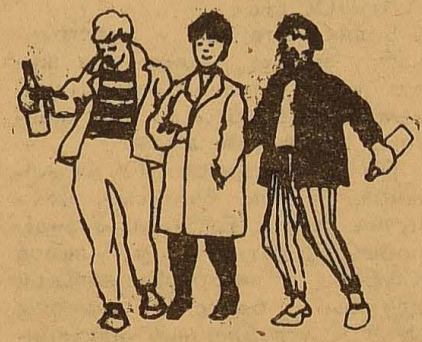
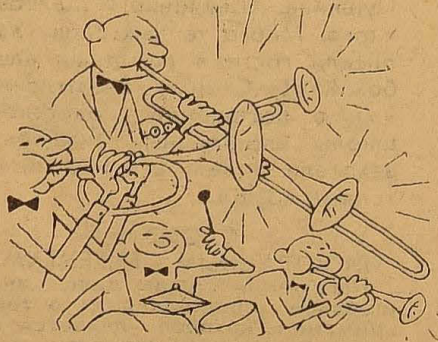
За час перебування на ФПК слухачі здійснюють екскурсії на підприємства, в учбові заклади м. Одеси, відвідують музеї університету та міста. Також їх чекають тематичні екскурсії «Літературна Одеса», «Театральна Одеса», «Розвиток міста та області в дванадцятій п'ятиріччі».

Зараз слухачі ФПК обмінюються досвідом роботи, намічають дієві шляхи по вдосконаленню форм та методів виховання і навчання молоді, працюють над випускними роботами, які будуть захищати перед авторитетними комісіями, пишуть і захищають перед товаришами на конференціях методичні розробки, рекомендації та доповіді.

В. СТАРИК,
слухач ФПК.

у хвилини дозвілля

ОТВЕТИ НА КРОССВОРД, помещенный в «ЗНК» от 29 января с.г. ПО ГОРИЗОНТАЛИ: 1. Мохер. 6. Синус. 7. Минор. 9. Сани. 10. Анула. 11. Гать. 12. Песок. 14. «Исра». 16. Минус. 18. Серпантин. 19. Рождество. 21. Севон. 23. Тхана. 24. Яхонт. 26. Ария. 28. Манто. 30. Наиб. 31. Нырок. 32. Сосна. 33. Тальк. ПО ВЕРТИКАЛИ: 1. Маска. 2. Хлопушка. 3. Рампа. 4. Инки. 5. Снег. 6. Сеанс. 8. Ратин. 12. Пресс. 13. Канси. 14. «Идиот». 15. Авока. 16. Мидия. 17. Совет. 20. Карнавал. 22. Варан. 25. Олифа. 27. Ядро. 28. Макет. 29. Отсек. 30. Наст.

Це — не наші.

ДО ПОСЛУГ ЧИТАЧІВ

Наукова бібліотека університету з 1984 року через аварійність основного її корпусу не мала можливості обслуговувати читачів в повному обсязі, були скорочені окремі види і форми обслуговування.

Тепер, коли будівельна група університету разом з підрядними організаціями міста — Рембудтрест ЧМП; МРБУ в цілому закінчила ремонт лівого крила основного корпусу Наукової бібліотеки на вулиці Радянської Армії, 24, викладачі, студенти та інші читачі знову мають змогу користуватися унікальними фондами, просторими читальними залами і абонементами.

В цьому корпусі працюють три читальні зали з 10 ранку до 22-х вечора, абонементи з 10 до 21 години.

До послуг читачів — міжбібліотечний абонемент — МБА (ауд. 21), на якому можна замовити потрібні читачеві книжки і журнали з будь-якої біб-

ліотеки нашої країни, якщо вони відсутні в наших фондах.

Організовано новий читальний зал періодики (ауд. 31), де зосереджені всі вітчизняні і зарубіжні журнали, які отримус бібліотека за останні чотири роки.

Тут же знаходяться іноземні журнали на мікрофільмах, які надходять до бібліотеки з 1980 року.

До послуг читачів — апарати для читання мікрофільмів і мікрофільмів.

У всіх читальних залах налагоджено відкритий доступ, що дозволяє читачам без оформлення замовлень на літературу готуватися до семінарських занять, лекцій, доповідей. Тут можна також прочитати найновіші художні твори й інші публікації в газетах і журналах, які користуються особливим попитом у читачів.

Е. ПИЛИПЧУК
зам. директора НБ ОДУ.

З іноземного гумору.

Свиня — працівник поліції

Давно відомо, що свині мають дуже гострий нюх. Ось чому тригизневе пороса на кличку Луїза віддали на навчання. Спеціальність — розшуки наркотиків: гашишу, героїну, кокаїну.

Після закінчення «курсу наук» Луїзу відрядили до поліції землі Нижня Саксонія. Проте начальник поліції категорично відмовився зарахувати її на довірство. Він заявив: «В довіреному мені під-

розділі поліцейський може бути свинею, але свиня поліцейський — ніколи!».

Лише після того, як журнал «Шпігель» присвятив збірностям Луїзи цілий три колонки, міністр — президент землі Нижня Саксонія особисто наказав зарахувати Луїзу до штату поліції й послати на оперативну роботу.

Луїза зарекомендувала себе з найкращого боку.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, 1-й поверх, кімната 9.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк, тип. «Черноморська комуна» Одеського обкому КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 1433.